

Information till vårdnadshavare om projektet ”En flerdimensionell undersökning av finfonetisk variation i barns tal”

Vi vill fråga er om ni och ert barn vill delta i ett forskningsprojekt. I det här dokumentet får ni information om projektet och om vad det innebär att delta.

Vad är det för projekt och varför vill vi att ni ska delta?

I små barns talspråk och hos äldre barn med talstörning förekommer talavvikelser, som kan variera i art och grad. Med talavvikelser menas här uttal som avviker från det förväntade vuxna måluttalet. Talavvikelserna kan göra det svårt för barnet att göra sig förstådd och försvåra kommunikationen med personer i omgivningen.

Ett forskningsprojekt inleds nu vid Stockholms universitet som syftar till att undersöka finfonetisk variation i barns tal, eller mer specifikt: avvikelser som kan vara svåra att uppfatta, men som kan ge viktig information om vad barnets talsvårigheter beror på. Resultaten från detta projekt förväntas bidra till ökad kunskap om svenska barns utveckling av tal.

Vi söker nu barn mellan 3:0 och 8:0 år med och utan talstörning för att delta i projektet. Ni och ert barn tillfrågas här för att ert barn passar in i projektets målgrupp.

Hur går studien till?

Om ni och ert barn väljer att tacka ja till deltagande i studien kontakter ni doktorand Carla W Barrow (se mail och telefonnummer på sida 3). En medarbetare från forskningsprojektet kommer att kontakta er för överenskommelse om tid för inspelning. Inspelningen sker antingen på förskolan/skolan, i hemmet, på logopedmottagning eller vid Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet och innehåller: Test av tal och språk genom bildbenämning, repetition av ord och meningar samt en oralmotorisk screening. Detta tar ca 30 min.

Om ni väljer att delta kommer ni att få fylla i formulär och svara på några frågor om ert barns utveckling, oralmotorik, tal och språk. För barn med talstörning samlar vi även in information om hur länge ert barn gått i behandling samt aktuell diagnoskod från logopeden (sida 5). Testtillfället kommer att ljud- och videospelas, för att materialet ska kunna bedömas och dokumenteras i efterhand.

För mer information om studien kan ni besöka hemsidan (www.ling.su.se/finfon).

Möjliga följder och risker med att delta i studien

Det finns inga kända risker med några av de test som används i studien. Om ert barn upplever obehag, kan ni och/eller ert barn avbryta medverkan när som helst, utan några som helst konsekvenser.

Vad händer med mina uppgifter?

Studien kommer (som ovan beskrivet) att samla in uppgifter tal- och språkförmåga, samt ljud- och videoinspelningar av ert barn. Personuppgifter såsom ålder, talade språk och eventuell diagnos kommer att samlas in för att kunna jämföra projektets resultat med tidigare forskning. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen är *allmänt intresse*.

Endast behörig personal kommer att ha tillgång till det insamlade materialet. Inga resultat kommer att delas med förskolepersonal eller logoped. Vid bearbetning av materialet kommer samtliga deltagare vara pseudonymiserade (kodade), då resultaten tilldelas en kod. Kodnyckeln och insamlat pappersmaterial förvaras inlåst på Institutionen för lingvistik på Stockholms universitet. Inspelat material lagras i 20 år på lösenordskyddade och krypterade enheter i ett låst serverrum på Institutionen.

Resultaten redovisas avidentifierat. Uppgifter om ålder, hörsel och eventuell diagnos för enskilda deltagare kan redovisas, men då utan möjlighet att kunna härledas till en enskild individ.

Studien har godkänts av Etikprövningsmyndigheten (Dnr. 2019-02854, 2020-03306, 2022-02168-02) och personuppgifter hanteras enligt Dataskyddsförordningen (EU 2016:679) samt Lagen med kompletterande bestämmelser (SFS 2018:218) och övrig nationell lagstiftning.

Ansvarig för ert barns personuppgifter är Stockholms universitet. Enligt EU:s dataskyddsförordning har ni rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om ert barn som hanteras i studien, och vid behov få eventuella fel rättade. Ni kan också begära att uppgifter om ert barn raderas samt att behandlingen av ert barns personuppgifter begränsas. Om ni vill ta del av uppgifterna ska du kontakta projektansvarig forskare Professor Mattias Heldner, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet, (mattias.heldner@ling.su.se; 08-16 19 88). Om ni har frågor om personuppgiftshandling kan du vända dig till Dr. Jeffy Mwakalinga (jeffy@ling.su.se; 08-16 23 38) som är personuppgiftsansvarig vid Institutionen för lingvistik, eller dataskyddsombudet på Stockholm universitet (dso@su.se; 08-16 41 91). Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till

Integritetsskyddsmyndigheten (www.imy.se), som är tillsynsmyndighet.

Hur får jag information om resultatet av studien?

Studiens resultat kommer att presenteras på nationella och internationella konferenser samt publiceras i vetenskapliga tidskrifter som ni kan ta del av om ni önskar. Om ni önskar ta del av resultaten av hela projektet kan ni begära en kopia av de publikationer som görs. Ni kan kontakta Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet för mer information.

Försäkring och ersättning

Vid besök utanför universitet gäller skolans/förskolans ordinarie försäkringsskydd. Under er vistelse på Fonetiklabbet är ni och ert barn försäkrade genom Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet. Du har inte rätt att få ersättning för förlorad arbetsinkomst eller reseutgifter.

Som tack för ert barns insats inom studien får ni en biobiljett.

Deltagandet är frivilligt

Ert deltagande är frivilligt och ni och/eller ert barn kan när som helst välja att avbryta deltagandet, utan några som helst konsekvenser. Om ni väljer att inte delta eller vill avbryta ert barns deltagande behöver ni inte uppge varför.

Om ni vill avbryta ert deltagande får ni gärna kontakta oss, i första hand doktorand Carla W. Barrow (se nedan).

Ansvariga för studien

Forskningshuvudman för projektet är Stockholms universitet.

Ansvarig för studien är Professor *Mattias Heldner*, Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet, (mattias.heldner@ling.su.se; 08-16 19 88)

Medverkande forskare

Carla Wikse Barrow, Leg. Logoped, doktorand vid Institutionen för lingvistik, Stockholms universitet (carla.w.barrow@ling.su.se; 08 -16 34 61 eller 072-105 40 98)

Sofia Strömbergsson, Docent, Leg. Logoped, Enheten för Logopedi, Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik (sofia.strombergsson@ki.se; 08-524 889 53)

Samtycke till att delta i studien

Jag har fått muntlig och skriftlig informationen om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den skriftliga informationen.

- Jag samtycker till att mitt barn deltar i studien ”En flerdimensionell undersökning av fonetisk variation i barns tal” så som det beskrivits i informationsbladet.

Barnets namn och födelsedatum: .....

Observera att samtycke från alla vårdnadshavare krävs.

Plats och datum	Underskrift vårdnadshavare 1

Plats och datum	Underskrift (vårdnadshavare 2)

Vi nås lättast via:

Telefon.....

E-post.....

Information från logopeden (om aktuellt)

Ifylles av behandlande logoped. Skickas till forskargruppen tillsammans med samtyckesblanketten (sida 4).

Ange tiden som barnet gått i logopedisk behandling (mån): _____

Ange diagnoskod enligt ICD-10: _____

Ange diagnostext: _____